

Romualda Uziembło

Toruń, St. 19, AZP: 40-42

Informator Archeologiczny : badania 23, 57-58

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Prace będą kontynuowane.

Szelejewo, gm. Gąsawa,
woj. bydgoskie,
St. 39, AZP: 46-35/116

Państwowe Muzeum Archeologiczne
Oddział w Biskupinie

Badania prowadziła mgr Danuta Piotrowska. Finansował WKZ w Bydgoszczy i PMA. Pierwszy sezon badań. Stanowisko sepulkralne z późnego okresu rzymskiego (kultura wielbarska) i wczesnego średniowiecza.

Stanowisko w Szelejewie („Pole Macieja Zwolankiewicza”), znajduje się przy drodze utwardzonej z tejsze miejscowości do Grochowisk Szlacheckich, na kulminacji niewielkiego wzniesienia o charakterze okrężnym. Ekspozycja wzniesienia jest wyraźnie czytelna w układzie geomorfologicznym terenu. Od północnego-zachodu, północy, wschodu i południowego-wschodu otoczone jest ono obniżeniem z małym ciekim wodnym i jego odnogami.

Obecność zabytków na swoim polu M. Zwolankiewicz zgłosił do PMA Oddział w Biskupinie, po głębszej orce jesiennej w 1988 r. Na zabytki w tym miejscu natrafiono po raz pierwszy; wcześniej obserwowano fragmenty ceramiki w kierunku na zachód od wyniesienia, w lekkim obniżeniu terenu blisko drogi z Szelejewa do Grochowisk Szlacheckich. Fragmenty ceramiki występowały również dawniej w siodle między wyniesieniami oraz na skłonie północno-zachodnim. Wstępna analiza zabytków z kulminacji wzniesienia wskazywała na istnienie pochówków popielnicowych i szkieletowych.

Przebadano 40 m². Odkryto 3 obiekty: 1) grób popielnicowy z późnego okresu rzymskiego, 2) grób szkieletowy z wczesnego średniowiecza, 3) obiekt o nieustalonej chronologii i funkcji.

Z zabytków wydzielonych na uwagę zasługują: 1) fibula brązowa z podwiniętą nóżką, typ A. 158, grzebień kościany i tarczka kościana zdobiona ornamentem kółek, wszystkie z grobu ciepłopalnego, 2) nożyk żelazny z grobu wczesnośredniowiecznego.

W przypadku dalszego występowania materiału zabytkowego i możliwości finansowych badania mogą być kontynuowane.

Szymiszów, gm. Strzelce Opolskie,
woj. opolskie,
St. 1, AZP: 93-40/58

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu

Badania prowadziły mgr mgr E. Hole i E. Matuszczyk. (autorki sprawozdania). Finansowało Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu. Drugi sezon badań. Osada kultury przeworskiej.

Stanowisko położone jest na polu ornym Stądniny Koni w Roźniątowie — Zakład Szymiszów, leżącym tuż przy drodze (na południe od niej) gruntowej Szymiszów — Strzelce Opolskie, około 400 m na wschód od szpitala w Szymiszowie (daw. pałac).

Przeprowadzone badania wykopaliskowe miały, podobnie jak w roku poprzednim, charakter sondażowo-rozpoznawczy. Przebadano obszar o łącznej powierzchni 46,5 m². W warstwie ornej o miąższości 30-35 cm wystąpiły liczne fragmenty naczyń, kawałki polepy oraz dość duża ilość żużla żelaznego. Zalegająca poniżej, do głębokości 45-55 cm, warstwa próchnicy z domieszką piasku zawierała jedynie nieliczne kawałki żużla żelaznego. W żadnym z wykopów sondażowych nie stwierdzono obiektów archeologicznych.

Toruń,
St. 19, AZP: 40-42

Muzeum Okręgowe w Toruniu
Oddział Archeologii

Badania prowadziła mgr Romualda Uziębło. Finansowało Muzeum Okręgowe w Toruniu. Drugi sezon badań. Osada z późnego okresu lateńskiego i okresu wpływów rzymskich oraz ślady osadnictwa z okresu halsztackiego i okresu wczesnośredniowiecznego.

Stanowisko znajduje się na stoku i wyniesieniu garbu terenowego terasy dennej Wisły, ok. 8 km na zachód od centrum miasta.

Celem badań było uchwycenie zasięgu stanowiska od strony zachodniej oraz wyjaśnienie problemu występowania materiału wczesnośredniowiecznego (warstwa kulturowa bądź tylko obiekty) obok materiału z ok. lateńskiego i wpływów rzymskich. Łącznie przebadano 60 m² (56 wykopów 5 x 2 m). Pod warstwą kulturową o miąższości od 2-50 cm odsonięto 14 obiektów. Wśród nich wyróżniono: 3 pochówki psów, 3 półziemianki (dwie odsonięto częściowo), bruk kamienny, 3 dołki postłupowe, 4 nieokreślone. Materiał z obiektów (poza jednym, który datować można na ok. wczesnośredniowieczny) pochodzi z ok. późnolateńskiego — wpływów rzymskich. Materiał z warstwy kulturowej chronologicznie nie odbiega od wyżej wymienionego (dodatkowo nieliczne fragmenty ceramiki z ok. późnośredniowiecznego).

W wyniku badań wstępnie można wysunąć następujące wnioski:

— zabudowa mieszkalna z ok. późnolateńskiego — wpływów rzymskich koncentruje się na kulminacji garbu terenowego

— osadnictwo z okresu wczesnośredniowiecznego było krótkotrwałe (tylko 5,6% całości materiału ceramicznego. 1 obiekt na 30 dotychczas odkrytych)

— prawdopodobnie stanowisko łączy się ze stanowiskiem nr 23 (materiały z ok. późnolateńskiego i wpływów rzymskich, odległość między stanowiskami).

Materiały z badań znajdują się w Oddziale Archeologii Muzeum Okręgowego w Toruniu.

Badania winny być kontynuowane.

Wałków, gm. Osjaków,
woj. sieradzkie,
St. 3, AZP: 75-45/50

Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu

Badania prowadził mgr Bogusław Abramek. Finansował WKZ w Sieradzu. Trzeci sezon badań. Osada z materiałami kultury przeworskiej i z wczesnego średniowiecza.

Kontynuowano prace z lat 1984 i 1986. Zbadano obszar o powierzchni ok. 300 m², co stanowi znikomy procent w stosunku do całości blisko 5 hektarowej osady. W poprzednich latach przebadano łącznie ponad 1000 m².

Badania prowadzono jednocześnie w dwóch przeciwległych punktach osady oddalonych od siebie o około 200-250 m. Odkryto 10 dalszych obiektów, w tym: 2 paleniska, wypełniska po 7 chatach, 3 małe jamy o bliżej nieokreślonej funkcji z licznymi ułamkami ceramiki kultury przeworskiej oraz 1 zaciemnienie z czarnym wypełniskiem i ceramiką wczesnośredniowieczną (VI-VIII w.).

Oba paleniska zawierały przepalone bruki kamienne wielkości 160 x 95 cm i 200 x 100 cm. W pierwszym znaleziono ułamek naczyń ręcznie lepionych i toczonych datowanych na IV-V wiek, w drugim natomiast brakło materiału zabytkowego.

Wypełniska chat miały kształt owalno-prostokątny i prostokątny (chata kultury przeworskiej) o orientacji E-W, zaś ich powierzchnie wahały się od 6 do 11 m². Chaty wczesnośredniowieczne były budowlami naziemnymi o stosunkowo skromnym inwentarzu zabytkowym. W wypełnisku chaty kultury przeworskiej znaleziono dużą ilość ceramiki z II-III w., kilka przesklików, fragmenty ciężarków tkackich, osetki, nożyk i znaczne ilości brył żuźla, które występowały także i w chatach wczesnośredniowiecznych.

Badania na omawianej osadzie będą kontynuowane.

Warszkowo, gm. Sławno,
woj. śląskie,
St. 27, AZP: II-26/54

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii w Poznaniu

Badania prowadzili mgr mgr Arkadiusz Marciniak i Włodzimierz Rączkowski (autor sprawozdania). Finansował WKZ w Ślupsku i Naczelnik Miasta i Gminy Sławno. Pierwszy sezon badań. Osada ludności kultury wielbarskiej.

Stanowisko zlokalizowane jest w południowej części wsi Warszkowo, ok. 500 m na wschód od drogi Warszkowo — Warszkowo Kolonia i ok. 200 m na południowy-wschód od wybieżyska piasku. Pod względem geomorfologicznym jest to wysoki brzeg Wieprzy.

Celem badań było sprecyzowanie chronologii stanowiska, określenie form zabudowy oraz ustalenie relacji tej osady do osad sąsiednich oznaczonych jako Warszkowo stan. 26 i 30.

Ogółem w czasie od 10 do 29 lipca zbadano obszar o powierzchni 425 m². Zarejestrowano 90 obiektów. Zdecydowana większość z nich to jamy po słupach, piec (2), palenisko (1) oraz bliżej nieokreślone jamy. Układ jam po słupach pozwala uznać, że odkryto część budynku mieszkalnego (o nieznanym jeszcze wymiarach) z wewnętrznym piecem oraz konstrukcję na planie kwadratu o boku ok. 2 m wspartą na 4 słupach (spichlerz?).

Stwierdzono również występowanie pojedynczych fragmentów ceramiki kultury amfor kulistych i kultury łuzyckiej lub pomorskiej. Stanowisko jest bardzo zniszczone przez głęboką orkę.

Materiały znajdują się czasowo w IP UAM.

Badania będą kontynuowane.

Zadówice, gm. Godziesze,
woj. kaliskie,
St. 1a, AZP: 68-39/73

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził mgr Wojciech Siciński przy współudziale mgr. Jacka Moszczyńskiego. Finansował WKZ w Kaliszu i Urząd Gminy w Godzieszach. Drugi sezon badań. Osada kultury przeworskiej z okresu rzymskiego oraz ślady osadnictwa kultury pomorskiej.

Prace koncentrowały się w południowej części stanowiska. Przebadano obszar o powierzchni 212 m². Odkryto kolejny obiekt mieszkalny oznaczony nr 4. Kształtem zbliżony był do prostokąta o powierzchni ok. 20 m² i głębokości ok. 65 cm. Dłuższa oś zorientowana była na kierunku E-W. Tuż przy ścianie południowej obiektu znajdowało się palenisko, wylepione po bokach gliną przepaloną od wewnątrz, o wymiarach ok. 50x50 cm i głębokości ok. 30 cm. W wypełnisku chaty stwierdzono występowanie dużej ilości fragmentów ceramiki, polepy i żuźla żelaznego. Materiał zabytkowy odkryty w trakcie badań pozwala datować chatę na wczesny okres rzymski.